CONSILIUL ELEVILOR
Fii vocea colegilor tăi!

Studiul de prevalență a violenței împotriva copiilor din România

-versiunea pentru copii-

VIOLENȚA ÎMPOTRIVA COPIILOR EXPLICATĂ PE ÎNȚELESUL TĂU

Finanțat de Uniunea Europeană
Ministerstwo Sprawiedliwości
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, TINERETULUI ȘI SOLIDARITĂȚII SOCIALE
Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție
unicef pentru fiecare copil

VIOLENȚA ÎMPOTRIVA COPIILOR

EXPLICATĂ PE ÎNȚELESUL TĂU

București, 2026
Editura VANEMONDE

Proiectul „Consolidarea răspunsului la violența împotriva copiilor prin politici mai bine fundamentate și capacitate instituțională îmbunătățită” este finanțat de Uniunea Europeană prin Instrumentul de Sprijin Tehnic și implementat de UNICEF în cooperare cu Comisia Europeană, la solicitarea Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție din cadrul Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale din România și a Ministerului Justiției din Polonia.

Acest raport a fost elaborat cu asistența financiară a Uniunii Europene.

Opiniile exprimate în acest document nu pot fi în niciun fel considerate ca reflectând poziția oficială a Uniunii Europene.
Opiniile exprimate în acest raport aparțin autorilor și nu reflectă neapărat poziția UNICEF.

Design: Daria-Ioana Ostachi

Text: Mihnea-Adrian Haiduc

Coordonarea din partea UNICEF: Gina Apolzan - Ofițer Protecția Copilului

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
Violenţa împotriva copiilor explicată pe înţelesul tău. -
Bucureşti : Vanemonde, 2026
ISBN 978-973-1733-77-7
316

2026

Editura **VANEMONDE**

ISBN: : 978-973-1733-77-7

CUPRINS

Hai să vorbim despre siguranța copiilor! 7

Cum poate arăta, de fapt, violența împotriva copiilor? 9

Ce spun copiii despre violență? 15

Cine poate răni un copil? 21

Ce putem face atunci când cineva are nevoie de ajutor? 23

De ce tac atât de mulți copii? 24

Cine ne poate proteja și cum putem cere ajutor? 26

Totuși, suntem în siguranță? 28

Ce ar trebui să se schimbe? 31

Pe parcursul acestei variante prietenoase, călătoria va fi ghidată de **Suni**, un personaj grafic creat pentru a face lectura mai ușoară și mai prietenoasă.

Suni va apărea în momente-cheie, pentru a explica idei importante, pentru a atrage atenția asupra unor informații utile și pentru a reaminti copiilor că nu sunt singuri atunci când au nevoie de ajutor.

Vorbim despre violență nu pentru a speria, ci pentru a înțelege, a recunoaște și a acționa în mod responsabil când ne confruntăm cu ea, Pentru că fiecare copil are dreptul să fie în siguranță!

HAI SĂ VORBIM DESPRE SIGURANȚA COPIILOR!

Te-ai întrebat vreodată de ce unele lucruri care îi rănesc pe copii sunt tratate ca și cum „nu ar fi mare lucru”?

Poate ai auzit expresii precum:

A fost doar o palmă!

Nu mai fi așa sensibil!

Nu exagera, a fost doar o glumă.

Dar, de multe ori, lucrurile care par mici pentru adulți pot lăsa urme mari în viața noastră, a copiilor.

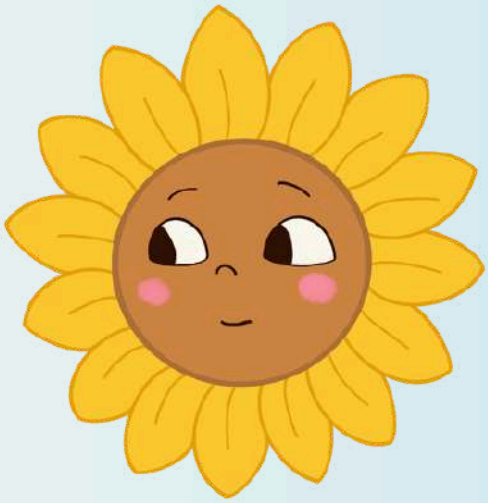

Uneori avem impresia că lucrurile rele se întâmplă doar în filme sau în locuri foarte îndepărtate.

Realitatea este că unii copii care cresc alături de noi, poate chiar colegi de bancă sau prieteni, trec prin astfel de momente grele, deși acest lucru nu este mereu vizibil.

Violența se poate întâmpla oriunde: la oraș *sau* la sat, în familii cu bani *sau* fără, în toate școlile, indiferent de reputație.

NU ȘTII NICIODATĂ CE SE ASCUNDE ÎN SPATELE UNUI ZÂMBET!

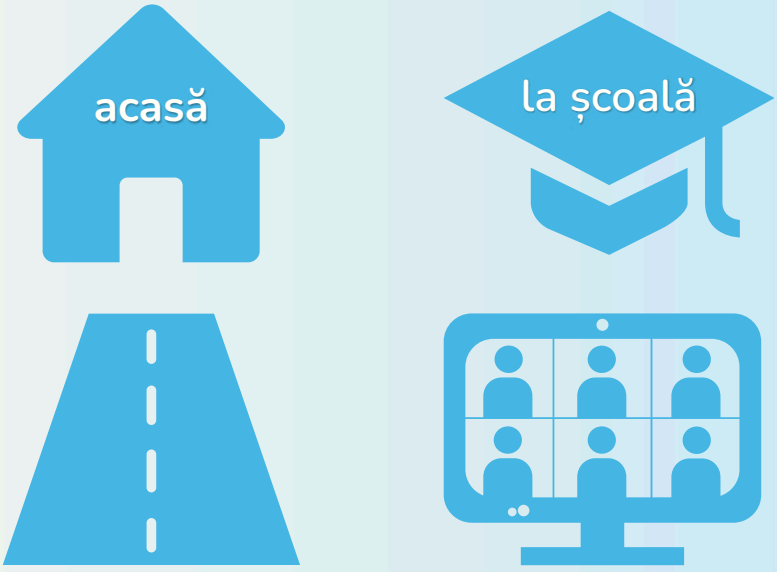

Unii copii sunt mai expuși decât alții, din cauza unor situații pe care nu le-au ales ei. Niciun mediu nu este automat sigur.
În următoarele pagini vom vorbi despre violență: ce poate însemna, câți copii sunt afectați, cum apare și de ce este important ca fiecare dintre noi să fie protejat. Violența nu înseamnă doar lovituri. Poate însemna și frică, rușine, lipsă de grijă, amenințări sau presiune.
Fiecare copil are dreptul să fie protejat, ascultat și tratat cu respect, pentru că niciun copil nu ar trebui să crească cu frică.

CUM POATE ARĂTA, DE FAPT, VIOLENȚA ÎMPOTRIVA COPIILOR?

Violența împotriva copiilor înseamnă orice lucru făcut unui copil care îl poate răni, speria, umili sau pune în pericol. Uneori, violența lasă urme pe corp. Alteori, nu se vede imediat, dar poate afecta felul în care ne simțim, gândim, învățăm sau avem încredere unii în ceilalți.

Violența poate apărea în multe locuri:

Poate veni din partea unui adult, a unui coleg, a unui prieten, a unei persoane din familie sau a unei persoane necunoscute. Este important să știi exact ce înseamnă fiecare formă de violență, ca să poți recunoaște imediat când ceva nu este în regulă.

CUM POATE ARĂTA, DE FAPT, VIOLENȚA ÎMPOTRIVA COPIILOR?

Când viața îți este pusă în pericol

Aceasta este cea mai gravă formă de violență: momentele în care cineva te rănește atât de grav încât viața îți este pusă în pericol. Chiar dacă nu auzi des despre astfel de situații, este important să știi că poți cere ajutor imediat sunând la 112 - dacă simți că tu sau un prieten sunteți în pericol.

Când ești lovit

Corpul tău îți aparține în totalitate și nimeni nu are dreptul să folosească forța împotriva ta.
Uneori, adulții sau alți copii pot numi aceste gesturi „pedepse”, „corecții” sau „consecințe”, însă adevărul este unul simplu și categoric: nicio palmă, nicio împingere și nicio formă de rănire nu este normală, indiferent de motiv, indiferent de persoana din partea căreia vine și, mai ales, indiferent de ce ai făcut tu.

Când îți este încălcată intimitatea

Violența sexuală înseamnă atunci când cineva face sau spune lucruri cu caracter sexual fără acordul tău ori încearcă să te preseze, amenințe sau manipuleze să accepți astfel de acțiuni. Poate însemna atingeri pe care nu le vrei, cereri de fotografii intime, mesaje sau imagini cu conținut sexual pe care nu le-ai cerut ori comentarii și amenințări legate de corpul tău.

Se poate întâmpla și online: cineva care îți trimite imagini cu conținut sexual fără să le fi cerut, care îți cere fotografii intime sau care distribuie imagini cu tine fără acordul tău comite tot un act de violență.

AI DREPTUL SĂ SPUI „NU", IAR DACĂ CINEVA ÎȚI ÎNCALCĂ LIMITELE, NU ESTE VINA TA.

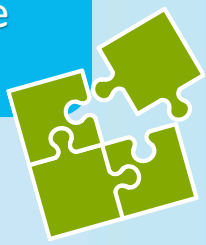
Când vorbele sunt dureroase

Violența psihologică rănește pe interior. Poate însemna jigniri, amenințări, umilire, ridiculizare, hărțuire, excludere sau control prin frică. Uneori, poate fi greu să îți dai seama că treci printr-o astfel de violență, mai ales dacă vine din partea unor persoane apropiate, în care ai încredere sau dacă te-ai obișnuit să fii tratat așa. Un copil ar putea spune: *„E mai rău când mama/tata îți zice că nu ești bun de nimic decât dacă îți dă o palmă."*

CUVINTELE REPETATE TE POT FACE SĂ CREZI LUCRURI DUREROASE DESPRE TINE, CHIAR DACĂ ELE NU SUNT ADEVĂRATE.

Când ești ținut departe de ceilalți

Izolarea apare atunci când un copil este ținut departe de ceilalți sau nu este lăsat să facă lucruri obișnuite pentru vârsta lui: să vorbească, să se joace, să iasă afară, să meargă la activități sau să petreacă timp cu persoane apropiate.

Când îngrijirea lipsește

Neglijarea înseamnă că un copil nu primește îngrijirea de care are nevoie. Poate fi vorba despre lipsa hranei, a hainelor potrivite, a îngrijirii medicale, a sprijinului pentru școală, a supravegherii sau a protecției. Un copil are nevoie nu doar de lucruri materiale, ci și de atenție, afecțiune și siguranță.

Când trăiești constant cu frică

Frica permanentă, numită și terorizare, apare atunci când cineva te face să te simți mereu speriat, în nesiguranță sau în pericol. Poate însemna țipete, intimidare, vorbe care te sperie, pedepse dure sau momente în care ajungi să-ți fie frică de reacția celuilalt, chiar și pentru lucruri mici.

Când ești hărțuit online

Violența nu dispare când închizi ușa camerei tale. Poate continua pe telefon, pe rețele sociale, în grupuri de WhatsApp sau pe platformele de jocuri. Asta o face uneori mai greu de suportat decât violența față în față, pentru că nu te simți în siguranță nicăieri.

Hărțuirea online poate însemna

mesaje jignitoare, amenințări sau umiliri trimise în privat sau postate public

excluderea ta dintr-un grup sau răspândirea de zvonuri despre tine

distribuirea unor fotografii sau videoclipuri cu tine, fără acordul tău

primirea de imagini cu conținut sexual

cineva care se preface că este altcineva ca să te manipuleze sau să îți câștige încrederea

Când ești hărțuit online

Uneori, ce se întâmplă online ajunge și în viața reală: o umilință postată pe internet poate fi văzută de toți colegii tăi a doua zi la școală. Poate fi tentant să dai block și să mergi mai departe. Uneori asta ajută. Dacă se repetă, dacă te afectează sau dacă îți este frică, nu trebuie să te descurci singur.

Nu este o slăbiciune
să ceri ajutor.

Este exact ceea ce
trebuie să faci!

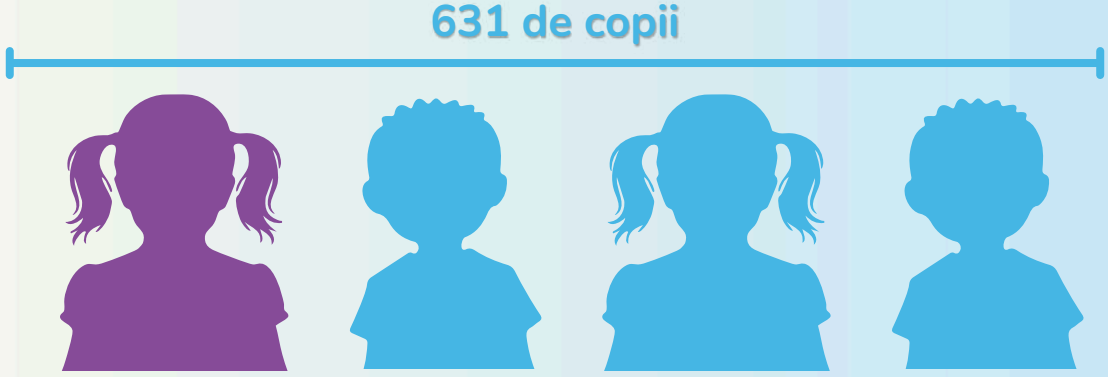

CE SPUN COPIII DESPRE VIOLENȚĂ...

Violența împotriva copiilor nu este un fenomen rar sau îndepărtat. Ea poate apărea în multe forme și, uneori, chiar în locuri în care ar trebui să te simți cel mai în siguranță: *acasă*, *la școală*, *în grupul de prieteni* sau *online*.

Între 2020 și 2024, 631 de copii au fost victime ale unor infracțiuni în care viața le-a fost pusă în pericol sau și-au pierdut viața.

În aproximativ 1 din 4 cazuri, acest lucru s-a întâmplat chiar în familie. Asta ne arată că violența nu vine întotdeauna de la persoane necunoscute. Uneori, agresorul poate fi chiar cineva apropiat: *un adult din familie*, o persoană care *ar trebui să aibă grijă de tine* sau *cineva în care* ai *încredere*.

violență în familie

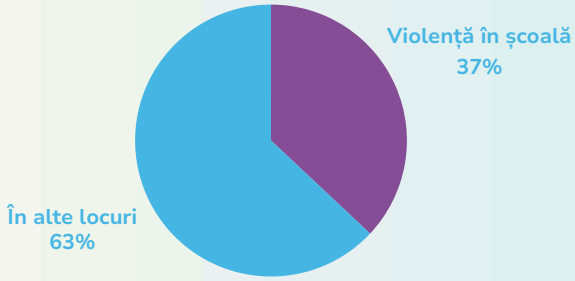
Violența poate apărea și între copii. Poate veni de la colegi, prieteni sau alte persoane de vârsta ta, mai ales atunci când vorbim despre jigniri, amenințări, umilire, excludere sau hărțuire.

De exemplu, 1 din 12 copii a spus că au fost hărțuiți, umiliți sau batjocoriți în persoană cel puțin o dată în viață. Chiar dacă uneori astfel de comportamente sunt tratate ca „glume”, ele pot răni foarte mult și nu trebuie ignorate.

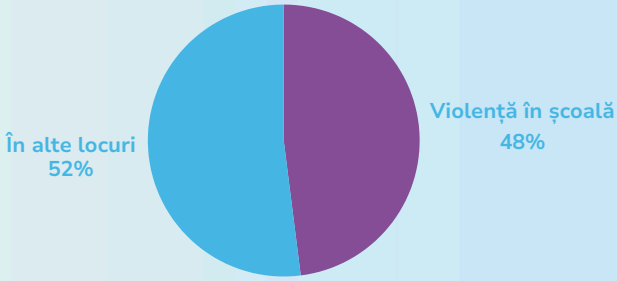

Unul dintre locurile în care copiii ar trebui să se simtă protejați este **școala.**

În rândul copiilor cu vârste între 10 și 13 ani, aproape jumătate dintre incidentele de violență (47%) se întâmplă la școală. Copiii din mediul rural sunt mai expuși violenței în mediul școlar decât cei din mediul urban: 48% din copiii din mediul rural au trecut prin astfel de experiențe față de 37% din copiii din mediul urban.

Mediul urban

Mediul rural

VIOLENȚA FIZICĂ

Una din cele mai întâlnite forme de violență este cea fizică.

Aproximativ 1 din 6 copii a trecut printr-o astfel de experiență de-a lungul vieții, iar mai mult de 1 din 10 copii în ultimul an.

violența fizică cel puțin o dată în viața unui copil

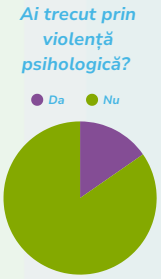
Dintre toate grupele de vârstă, copiii cu vârste între 10 și 13 ani sunt cei mai expuși riscului. Aproape 1 din 5 copii din această categorie de vârstă a trecut printr-o formă de violență fizică în ultimul an. Asta poate însemna lovire, împingere, bruscare sau orice gest prin care corpul tău este rănit.

Nimeni nu are dreptul să te lovească sau să te facă să crezi că violența este „normală”.

VIOLENȚA PSIHOLOGICĂ

Violența psihologică este aproape la fel de răspândită: 15,5% dintre copii au trecut prin ea de-a lungul vieții, iar 6,6% în ultimul an. Ea poate însemna jigniri, amenințări, umilire, ridiculizare, control sau hărțuire.

Copiii cu vârste între 10 și 13 ani sunt cei mai expuși riscului de violența psihologică. Aproape 1 din 5 copii de această vârstă a trecut printr-o astfel de experiență în ultimul an.

Copiii cu dizabilități sunt de aproape trei ori mai expuși hărțuirii, disprețuirii și umilirii față de ceilalți copii - 20,2% față de 7,7%.

Chiar dacă nu lasă urme vizibile, cuvintele și comportamentele care te rănesc contează.

VIOLENȚA SEXUALĂ

Violența sexuală este cel mai greu de recunoscut și de spus cu voce tare, de aceea cifrele sunt mai mici, nu pentru că se întâmplă rar. 3,5% dintre copii au spus că au trecut printr-o astfel de experiență de-a lungul vieții, iar 1,7% în ultimul an. Se poate întâmpla față în față sau online.

Datele arată că în majoritatea cazurilor agresorul nu este un străin, poate fi un coleg, un prieten, un membru al familiei sau altcineva din apropierea ta. Este important să știi că trupul tău îți aparține.

Ai dreptul să spui „nu”, să pleci dintr-o situație care te face să te simți inconfortabil și să ceri ajutor.

NEGLIJAREA

Neglijarea este și ea o formă de violență. Peste 1 din 21 dintre copii au spus că s-au confruntat cu neglijare de-a lungul vieții. Aceasta poate însemna că nu primești grija, protecția, hrana, sprijinul emoțional sau atenția de care ai nevoie.

Există și forme de violență mai puțin vizibile, cum ar fi izolarea sau frica repetată: 2% dintre copii au spus că au trecut prin **izolare,** iar 3,9% prin **terorizare,** adică situații în care au fost făcuți să trăiască mereu cu teamă.

Ce trebuie să reții este simplu: **violența nu este niciodată vina ta.** Fie că se întâmplă acasă, la școală, între prieteni, în comunitate sau online, ai dreptul să fii protejat, ascultat și ajutat.

CINE POATE RĂNI UN COPIL?

Probabil că ai auzit de multe ori: „nu vorbi cu străinii”. Și deși acesta rămâne un sfat bun, realitatea este că violența vine rar de la persoane necunoscute. De fapt, în mai puțin de 1 din 100 cazuri agresorul este cineva pe care nu îl cunoști.

Cel mai des, violența vine de la cineva apropiat ție:

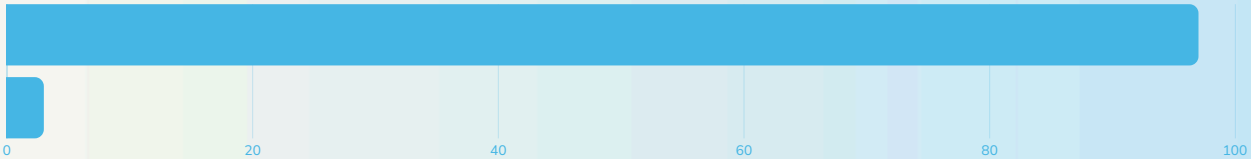
3 din 5 cazuri - **un coleg sau prieten**

1 din 4 cazuri - **un membru al familiei**

3 din 100 cazuri - **un profesor sau angajat al școlii**

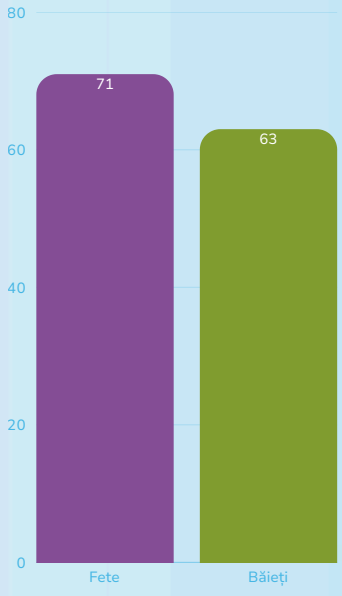
Și, poate surprinzător, 3 din 4 agresori sunt tot copii, nu adulți. Studiul arată că băieții sunt principalii autori ai violenței fizice și psihologice între egali.

De ce e important să știi asta? Nu ca să nu mai ai încredere în nimeni. Ci ca să înțelegi că violența nu arată întotdeauna ca în filme. Poate veni de la cineva pe care îl consideri prieten, de la cineva din familie sau de la cineva în care adulții au încredere. Și tocmai de aceea poate fi greu să vorbești despre ea.

Dacă cineva din apropierea ta te rănește - fizic, prin vorbe sau online - asta nu devine mai puțin grav pentru că îl cunoști. Dimpotrivă.

Datele arată că fetele raportează mai des violența decât băieții: 71% față de 63%. Asta nu înseamnă că băieții se confruntă cu mai puțină violență. Înseamnă că băieților le este adesea mai greu să vorbească despre ce li se întâmplă - pentru că există o presiune socială care spune că băieții „trebuie să fie tari” sau că „nu e o problemă mare”.

Dar și băieții au dreptul să fie ajutați. Și ei pot cere sprijin fără ca asta să fie o slăbiciune.

CE PUTEM FACE ATUNCI CÂND CINEVA ARE NEVOIE DE AJUTOR?

Acum că știi cum să recunoști momentele în care cineva îți încalcă drepturile sau te rănește, este esențial să știi că nu ești niciodată blocat în acea situație. Indiferent dacă ești tu cel vizat sau dacă vezi că un prieten trece prin ceva greu, cel mai important lucru pe care îl poți face este să refuzi să păstrezi un secret care te doare.

Dacă te afli față în față cu cineva care te sperie, încearcă, pe cât posibil, să te îndepărtezi și să cauți un loc unde sunt alți oameni.

Dacă ești în mediul online și primești mesaje care te fac să te simți inconfortabil, nu răspunde, fă o captură de ecran și blochează imediat acea persoană.

Nu te teme că vei „pârî" sau că vei face rău cuiva. A cere ajutor nu este o dovadă de slăbiciune, ci este cel mai mare act de curaj pe care îl poți face pentru tine sau pentru cineva apropiat.

DE CE TAC ATÂT DE MULȚI COPII?

Studiul arată că există mai multe motive pentru care copiii nu spun ce li se întâmplă: le este frică de consecințe, cred că nu vor fi luați în serios, se tem că vor fi judecați de colegi sau simt că trebuie să fie loiali față de persoana care îi rănește, mai ales dacă e cineva din familie sau un prieten.

Există și o altă barieră: martorul. Datele arată că de multe ori copiii care văd violența nu intervin, nu pentru că nu le pasă, ci pentru că le este frică să nu devină și ei ținte. Dar un martor care intervine sau care anunță un adult poate schimba complet situația. Uneori, curajul unuia singur este suficient.

Atunci când întâlnești o persoană care nu îți respectă limitele, fie că e o persoană străină, un coleg sau chiar cineva din familie, amintește-ți că regulile despre care am vorbit se aplică tuturor, fără excepție.

Chiar dacă persoana care te rănește te amenință sau îți spune că nimeni nu te va crede, adevărul este că nu ești singur. Există oameni pregătiți să intervină și să oprească violența, dar ei au nevoie ca tu să faci primul pas și să anunți ce se întâmplă.

Siguranța ta este prioritatea numărul unu, iar vocea ta este cheia care deschide ușa către ajutor.

A cere ajutor nu este o dovadă de slăbiciune. Este cel mai curajos lucru pe care îl poți face pentru tine sau pentru cineva apropiat.

CINE NE POATE AJUTA ȘI CUM CEREM AJUTOR?

Atunci când tu sau un prieten sunteți răniți, speriați, amenințați, neglijați sau forțați să faceți ceva ce nu vreți, nu trebuie să vă descurcați singuri. Există adulți și instituții care au datoria să vă asculte, să vă protejeze și să intervină.

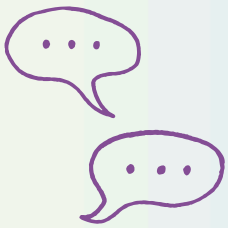
Dacă violența se întâmplă la școală sau afli că un/o coleg/ă trece printr-una din situațiile de mai sus (abuz, neglijare, terorizare, etc), poți spune oricărui adult din școală, nu doar învățătoarei/învățătorului sau dirigintei/dirigintelui. Cazurile de violență pot fi anunțate de elevi, părinți sau profesori, verbal sau în scris, inclusiv confidențial. Școala trebuie să protejeze persoanele care cer ajutor, nu să le pedepsească sau să le facă de rușine.

Dacă situația este gravă, școala nu trebuie să o ascundă sau să o „rezolve în liniște". În caz de pericol imediat, poți apela 112.

Dacă este vorba despre orice formă de violență gravă asupra unui copil, trebuie anunțat 119, numărul prin care se ajunge la serviciile de protecție a copilului.

La 119 poți cere ajutor atunci când un copil este abuzat, neglijat, exploatat sau i se întâmplă orice altă formă de violență. Poți suna tu, un prieten, un părinte, un profesor, un vecin sau orice persoană care știe că un copil nu este în siguranță.

Când ceri ajutor, nu trebuie să ai un discurs perfect.
Poți spune simplu:

„Nu mă simt în siguranță”
„Cineva mă rănește”
„Mi-e frică să merg acasă”
„Prietenul meu are nevoie de ajutor”

Spune ce s-a întâmplat, cine a fost implicat și unde s-a întâmplat. Dacă ai mesaje, poze sau capturi de ecran, păstrează-le și arată-le unui adult de încredere.

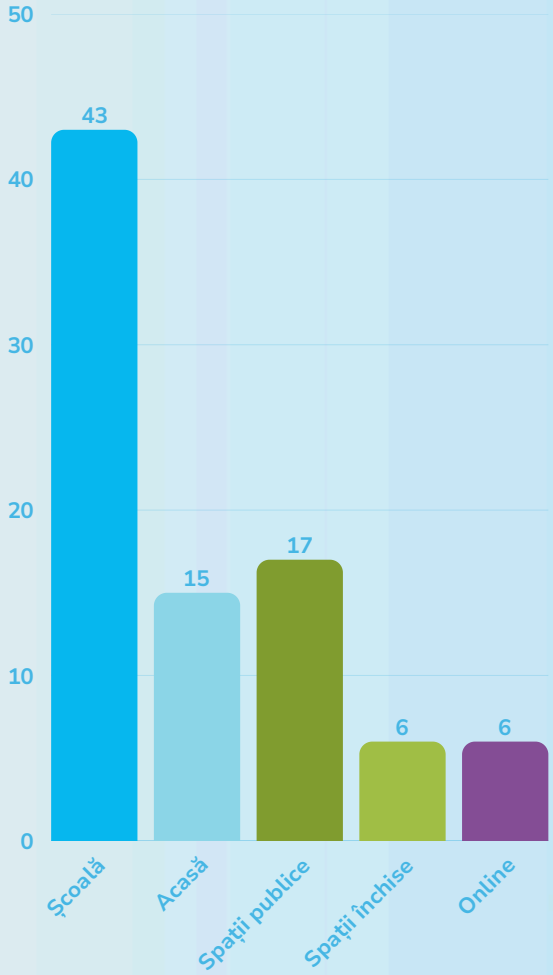
Știai că?
În 2024, au fost raportate peste 20.000 de cazuri de violență împotriva copilului. Asta înseamnă că mulți copii au nevoie de ajutor, dar și că există oameni care pot interveni atunci când cineva cere sprijin.

TOTUȘI, SUNTEM ÎN SIGURANȚĂ?

Ar trebui să fim.

Școala, familia, strada, internetul și toate locurile în care îți petreci timpul ar trebui să fie spații în care să te simți protejat, nu speriat. Dar adevărul este că, uneori, lucrurile nu funcționează așa cum ar trebui. Uneori, adulții nu observă suficient de repede ce se întâmplă, alteori violența este tratată ca „o glumă" „o ceartă între copii" sau „o metodă de educație", iar din această cauză copiii nu spun prin ce trec pentru că le este frică, rușine sau cred că nu vor fi luați în serios.

Îngrijorător este că violența se întâmplă chiar în locurile în care copiii ar trebui să fie în siguranță. Datele arată că școala este locul în care se întâmplă cele mai multe incidente de violență raportate de copii: 43% dintre ultimele incidente au avut loc la școală. Dar violența nu se oprește la poarta școlii: 17% dintre incidente au avut loc în spații publice deschise, precum strada sau parcul, 15% dintre incidente s-au întâmplat acasă, 6% în spații închise din comunitate, precum săli de sport sau centre comerciale. Violența se întâmplă și online: 6,1% dintre copii au trecut prin violență în mediul online de-a lungul vieții, iar 2,2% doar în ultimele 12 luni.

Asta înseamnă că violența urmărește copilul oriunde - de la școală până acasă, din parc până la telefon. De aceea nu este suficient să spunem că școala trebuie să fie un loc sigur. Fiecare spațiu în care copiii își petrec timpul trebuie să devină sigur, în fiecare zi, pentru fiecare copil.

Mulți copii nu simt și nu știu că pot cere ajutor ușor. De multe ori, copiii încearcă să se protejeze singuri: blochează pe cineva online, șterg mesaje, evită anumite persoane sau tac ca să nu fie luați peste picior. Dar un copil nu ar trebui să fie nevoit să se apere singur de violență.

⚠ De aceea, autoritățile și școlile ar trebui să facă mai mult decât să spună „*raportați*”.

🎓 În fiecare școală ar trebui să existe un loc sau o persoană de încredere, cunoscută de toți elevii, unde poți spune ce ți se întâmplă fără teama că vei fi judecat, pedepsit sau făcut de râs.

Poate fi consilierul școlar,
un profesor format special sau un spațiu
de raportare confidențială.

Important este ca tu să știi clar:

CE SE ÎNTÂMPLĂ DUPĂ CE CER AJUTOR?

UNDE MERG?

CUI ÎI SPUN?

Același lucru este valabil și online. Copiii petrec mult timp pe internet, iar violența care se întâmplă acolo este la fel de reală.

Este nevoie și ca *profesorii, consilierii, polițiștii, medicii și cei din protecția copilului* să lucreze împreună, nu separat. Când un copil cere ajutor, nu ar trebui să fie trimis dintr-o parte în alta sau să repete povestea de multe ori. Ar trebui să fie ascultat, protejat și sprijinit cât mai repede.

Dar școala nu poate face totul singură. Violența se întâmplă acasă, în parc, în comunitate, online, iar răspunsul trebuie să vină din toate aceste locuri. *Părinții, vecinii, liderii comunității, medicii de familie și autoritățile locale* sunt la fel de importanți ca profesorii. Un copil în siguranță nu este responsabilitatea unei singure instituții, ci este responsabilitatea tuturor adulților din jurul lui.

Așadar, suntem complet în siguranță?
Nu încă. Dar putem fi mai în siguranță dacă școlile ascultă copiii, dacă instituțiile colaborează mai bine, dacă ajutorul este ușor de găsit și dacă niciun copil nu mai este trimis să „se *descurce singur*". Pentru că siguranța fiecărui copil nu trebuie să țină de noroc, ci de respectarea promisiunilor.

CE AR TREBUI SĂ SE SCHIMBE?

Violența împotriva copiilor nu poate fi ignorată. Pentru ca tu și ceilalți copii să fiți mai în siguranță, este nevoie ca adulții, școlile și instituțiile să facă schimbări reale. Acestea sunt câteva lucruri concrete pe care ai dreptul să le ceri.

Hai să îți arătăm cum ar trebui să stea lucrurile de fapt:

În școală:

Ai nevoie de ore în care să se vorbească deschis despre limite, consimțământ, relații sănătoase și violență online. Aceste discuții ar trebui să fie clare, pe înțelesul tău, adaptate vârstei tale și suficient de serioase încât să poți întreba orice fără rușine sau teamă.

În fiecare școală ar trebui să existe o persoană pregătită să te asculte atunci când treci printr-o perioadă grea, când te simți speriat, trist, presat sau când ai nevoie de ajutor pentru a înțelege ce ți se întâmplă. Această persoană ar trebui să fie ușor de găsit, nu cineva la care ajungi doar după mult timp sau după multe insistențe.

Ar trebui să existe și adulți care să poată observa mai repede când un copil are nevoie de sprijin: când lipsește des de la școală, când pare izolat sau când ceva din comportamentul lui arată că nu este bine. Rolul lor ar fi să ajute înainte ca situația să devină mai gravă.

Școlile ar trebui să vorbească mai des cu elevii despre violență, dar nu prin lecții reci și plictisitoare.

Copiii au nevoie de discuții reale despre:

limite
frică
rușine
bullying
violență online
glume care rănesc
moduri sănătoase de a rezolva conflictele

Violența nu dispare doar pentru că este interzisă. Dispare atunci când adulții intervin la timp și când copiii simt că pot vorbi fără frică.

Este important să existe un loc sigur unde poți spune ce ți s-a întâmplat, fără teamă că vei fi judecat, pedepsit sau făcut de rușine. Când ceri ajutor, trebuie să fii protejat și luat în serios.

Băieții au nevoie, la rândul lor, de discuții despre respect, relații sănătoase și comunicare fără violență. Nimeni nu se naște știind cum să gestioneze furia, presiunea sau conflictele, iar aceste lucruri trebuie învățate.

Online:

Ai nevoie de educație digitală în școală, explicată clar și pornind de la situații reale. Ar trebui să știi ce poți face atunci când cineva te jignește, te amenință sau te umilește pe internet, când cineva încearcă să te convingă să trimiți poze, mesaje sau informații personale ori când o imagine cu tine este distribuită fără acordul tău.

Trebuie să știi și unde poți cere ajutor, cui poți spune ce s-a întâmplat și cum poți păstra dovezi, fără să simți că vina este a ta. Informațiile despre siguranță și sprijin ar trebui să fie ușor de găsit online, explicate simplu, pe înțelesul copiilor și adolescenților, nu ascunse în documente lungi și greu de citit.

În comunitate:

Violența nu dispare printr-o singură campanie sau printr-un afiș lipit pe un perete. Este nevoie de mesaje repetate, pe termen lung, care să arate clar că violența nu este normală și nu trebuie acceptată.

Adulții din școală, oamenii care lucrează pentru protecția copiilor, medicii, polițiștii și ceilalți profesioniști trebuie să colaboreze mai bine. Atunci când un copil cere ajutor, nu ar trebui să fie plimbat dintr-un loc în altul sau pus să repete aceeași poveste de mai multe ori.

Copiii și adolescenții trebuie ascultați atunci când se iau decizii despre siguranța lor. Voi știți cel mai bine ce se întâmplă în școală, online, acasă sau în grupurile voastre. De aceea, părerile voastre trebuie să conteze.

VIOLENȚA ÎMPOTRIVA COPIILOR

EXPLICATĂ PE ÎNȚELESUL TĂU

Această variantă prietenoasă a studiului a fost elaborată de Consiliul Național al Elevilor, la invitația Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului (ANPDCA) și UNICEF în România, pornind de la raportul privind prevalența violenței împotriva copiilor în România elaborat în cadrul proiectului „Consolidarea răspunsului la violența împotriva copiilor prin politici mai bine fundamentate și capacitate instituțională îmbunătățită". Proiectul este finanțat de Uniunea Europeană prin Instrumentul de Sprijin Tehnic și implementat de UNICEF în cooperare cu Comisia Europeană, la solicitarea Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție din cadrul Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale din România.

Pentru realizarea studiului, cercetătorii au vorbit cu 48 de participanți din 25 de instituții naționale, 15 instituții la nivel local și 8 ONG-uri. Cercetătorii au vorbit și cu copiii: 779 de copii cu vârste de peste 11 ani au răspuns la chestionar, iar alți 300 au participat la discuții de grup sau interviuri individuale. Pentru întrebările cele mai sensibile (despre abuz emoțional, sexual sau exploatare online) copiii cu vârste între 11 și 17 ani au completat singuri chestionarul, tocmai pentru ca răspunsurile lor să fie cât mai sincere și neinfluențate de adulții din jur.

Materialul de față a fost gândit în special pentru copii cu vârste cuprinse între 10 și 14 ani, dar poate fi util și pentru părinți, profesori, consilieri școlari sau orice adult care vrea să vorbească mai simplu și mai responsabil despre siguranța copiilor.

Am încercat să explicăm formele de violență, câți copii sunt afectați de violență în țara noastră, felul în care poate fi cerut ajutorul și rolul instituțiilor care trebuie să protejeze copiii.

La această vârstă ești suficient de mare ca să înțelegi ce înseamnă drepturile tale, cine te poate ajuta și cum poți cere sprijin.

Mulțumim Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului și UNICEF în România pentru deschiderea de a transforma un raport complex într-un material mai apropiat de copii.

Mulțumim, de asemenea, tuturor copiilor, specialiștilor și autorilor care au contribuit la realizarea raportului inițial.

București, 2026
Editura VANEMONDE

Această publicație este varianta pentru copii a Studiului de prevalență a violenței împotriva copiilor din România. Ea reflectă modul în care copiii au înțeles și au ales să prezinte rezultatele studiului: selecția temelor, a datelor și a mesajelor incluse aici a fost făcută de copii, pornind de la aspectele pe care ei le-au considerat cele mai importante și mai relevante pentru cei de vârsta lor.

Varianta pentru copii a fost dezvoltată printr-un proces participativ condus de copii, cu sprijinul UNICEF în România și al Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție (ANPDCA). Membri ai Consiliului Național al Elevilor au parcurs rezultatele studiului, au discutat semnificația lor și au contribuit la formularea textelor într-un limbaj accesibil.

Opiniile, selecțiile și formulările din această publicație aparțin copiilor participanți la proces. Ele nu reflectă în mod necesar poziția oficială a UNICEF, a ANPDCA sau a Uniunii Europene, iar aceste instituții nu își asumă responsabilitatea pentru interpretările alese de copii. Pentru datele complete, metodologie și analiza integrală, vă rugăm să consultați versiunea integrală a studiului.

PENTRU CĂ FIECARE COPIL TREBUIE SĂ FIE ÎN SIGURANȚĂ!

Editura VANEMONDE

ISBN: 978-973-1733-77-7